

**Kliimaministri määruse „Kliimaministri 14. augusti 2023. a määruse nr 47
„Elamute liitumise kaugküttevõrkudega või tahkel kütusel põhineva kütteseadme
uuendamise toetuse andmise tingimused ja kord perioodil 2021–2027“ muutmise“
eelnou seletuskiri**

1. Sissejuhatus

Määrus kehtestatakse perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakendamise seaduse (edaspidi ÜSS2021_2027) § 10 lõike 2 alusel.

Eelnõukohase määrusega muudetakse kaugküttega liitumisel toetatavaid tegevusi, toetatavate piirkondade määratlust ja lisatakse olemasoleva kütteseadme foto nõue. Lisaks muudetakse taotlusvoor tähtajaliseks. Sellega panustavad toetatavad tegevused muuhulgas võrdsete võimaluste edendamisse, kuna plaanime suunata toetused eelisjärjekorras elamute omanikele, kelle sissetulekud on madalamad ja kes ei ole vana kütteseadet välja vahetanud just majanduslikel põhjustel. Muudatused aitavad paremini toetusmeetme eesmärki täita ja rohke toetuse taotlejatega taotlusvooru korraldada.

Määruse eelnõu on ette valmistanud Kliimaministeeriumi välisõhu osakonna peaspetsialist Romario Siimer (tel 605 3690, romario.siimer@kliimaministeerium.ee), sama osakonna juhataja Heidi Koger (tel 626 2976, heidi.koger@kliimaministeerium.ee), finantsosakonna struktuuritoetuste nõunik Eerika Purgel (tel 626 0709, eerika.purgel@kliimaministeerium.ee) ning Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutuse eraisikute toetuste teenuseomanik Kersti Saar (tel 5878 9679, kersti.saar@kredex.ee). Määruse eelnõu õigusekspertiisi on teinud Kliimaministeeriumi õigusosakonna jurist Rene Lauk (tel 626 2948, rene.lauk@kliimaministeerium.ee) ning Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutuse peajurist Ingrid Ajangu (tel 667 4142 ingrid.ajangu@kredex.ee). Keeletoimetaja oli õigusosakonna peaspetsialist Aili Sandre (tel 626 2953, aili.sandre@kliimaministeerium.ee).

2. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Eelnõu koosneb 21 punktist.

Punktiga 1 muudetakse § 3 lõiget 3, lisades määruse puutumuse võrdsete võimalustega. Muudatus on seotud eelnõu punktiga 20, millega muudetakse toetuse andmise eelistuskriteeriumeid ning seatakse taotlused pingeritta taotleja eelmise kalendriaasta maksustatava tulu alusel väiksemast suuremani. Samuti täiendatakse toetuse andmise eesmärki. Toetatavad tegevused panustavad võrdsete võimaluste edendamisse, suunates toetused eelisjärjekorras elamute omanikele, kelle sissetulekud on madalamad ja kes vana kütteseadet ei ole välja vahetanud just majanduslikel põhjustel. Majandusliku toimetuleku raskusi kogevad rohkem just vanemaalised, muust rahvusest elanikud, puudega inimesed ja üksikvanemad.

Punktiga 2 lisatakse § 5 lõike 3 punkti 5 lõppu viide kaugküttevõrguga liitumisele. Muudatuse eesmärk on kaugküttevõrguga liitumise puhul lisada toetatavate tegevuste hulka radiaatorite, sealhulgas torustiku ja armatuuri soetamine koos paigaldamisega. Muudatus on vajalik, kuna mõni elamu asub kaugküttevõrgu lähedal, kuid soojuskandjate ning selle taristuta ei ole võimalik kaugküttega liituda. Muudatusega soovime, et rohkem elamuid liituks kaugküttevõrguga.

Punktiga 3 lisatakse § 5 lõike 3 punkti 6 lõppu viide kaugküttevõrguga liitumisele. Muudatuse eesmärk on kaugküttevõrguga liitumise puhul lisada toetatavate tegevuste hulka põrandakütte soetamine ja paigaldamine. Muudatus on tähtis, kuna mõni elamu asub kaugküttevõrgu lähedal, kuid ilma põrandakütte soetamise ja paigaldamise ning selleks vajaliku taristuta ei ole võimalik kaugküttega liituda. Muudatusega soovime, et rohkem elamuid liituks kaugküttevõrguga.

Punktiga 4 muudetakse § 6 lõiget 4. Muudatuse eesmärk on täpsustada, et kaugküttevõrguga liitumisel on sama projekti raames toetatav ka radiaatorite, sealhulgas torustiku ja armatuuri soetamine koos paigaldamisega, ning põrandakütte soetamine ja paigaldamine. Lisaks muudetakse viide § 8 lõikele 3, sest kehtivas määruses viidatakse valele lõikele.

Punktiga 5 muudetakse § 6 lõikeid 14 ja 15. Muudatus on vajalik, et viia standardile viitamine põhiseadusega kooskõlla.

Punktiga 6 lisatakse § 6 lõikesse 19 punkt 6. Täpsustus on vajalik, et oleks üheselt selge, et vana kütteseadmega seonduvad lammutustööd on abikõlbmatu kulu.

Punktiga 7 muudetakse § 6 lõiget 20. Täpsustatud lõike eesmärk on anda selge indikatsioon, et enne taotluse rahuldamise otsuse tegemist ei või töödega alustada. Tööde all mõeldakse selle määruse alusel toetatavaid töid. Kuigi vana kütteseadmega seotud lammutustööd on abikõlbmatu kulu § 6 lõike 19 punkti 6 kohaselt, siis enne rahastamise otsuse saamist ei tohiks lammutustöödega alustada, kuna hiljem võib selguda, et taotlust ei rahastatagi. Samuti on vaja esitada taotluse lisamaterjalina foto olemasolevast kütteseadmest § 11 lõikes 3 punkti 5 kohaselt.

Punktiga 8 muudetakse § 7 lõiget 1. Muudatus on vajalik, kuna võib tekkida olukord, kus taotlejad viivad projekti ellu enne, kui rakendusüksus teeb taotluse rahuldamise otsuse, ja võib selguda, et taotlust ei rahastatagi. Selguse ja hilisemate vaidluste vältimiseks algab abikõlblikkuse periood taotluse rahuldamise otsuse tegemise kuupäeval.

Punktiga 9 täiendatakse § 8 lõikega 1. Lisatud lõike eesmärk on toetatavate piirkondade täpsem määratlemine taotlemisel. Näiteks Pärnu linnas saab toetust taotleda, kui asutakse Pärnu linna kui asustusüksuse piiride sees, mitte Pärnu linna kui omavalitsusüksuse piirides. Sama kehtib ka teiste suuremate asustusüksuste puhul, kus asustusüksuse ja omavalitsusüksuse piirid ei kattu.

Punktiga 10 täiendatakse § 8 lõikega 5. Lisatud lõike eesmärk on sätestada, et toetuse maksimaalset summat, s.o 10 000 eurot elamu kohta, kohaldatakse kaksikelamu või kahe korteriga elamu puhul sektsioonile või korterile juhul, kui sektsioonil või korteril on autonoomne küttesüsteem.

Punktiga 11 muudetakse paragrahv 9 lõiget 2 ning asendatakse sõna „kaasomandis“ sõnaga „ühises omandis“. Muudatus tuleneb vajadusest ühtsustada terminoloogiat määruse ulatuses.

Punktiga 12 täiendatakse § 11 lõiget 3 punktidega 5 ja 6. Punktis 5 on sätestatud, et toetuse taotluse lisadokumendina tuleb esitada foto olemasolevast kütteseadmest. Eeltoodu võimaldab paremini tagada toetatava projekti elluviimisega seotud asjaolude kontrolli, sh kujundada seisukohta taotluses kajastatud projekti, millele toetust taotletakse, elluviimise suutlikkuse kohta.

Täiendus punkti 6 näol on seotud toetuse määruuses sätestatud toetuse eraldamise tingimuste täpsustamisega. Taotleja ja taotluse nõuetele ning valikukriteeriumidele vastavaks tunnistatud taotlused reastab rakendusüksus asjakohasesse pingeritta taotleja eelmise kalendriaasta maksustatava tulu või ühise omandi korral elamu omanike sissetulekute aritmeetilise keskmise alusel väiksemast suuremani. Rakendusüksus rahuldab taotlused eeltoodud pingerea alusel kuni taotlusvooru eelarve ammendumiseni. Seda asjaolu arvestades on vaja asjakohast dokumenti, mis võimaldab sissetulekuid kontrollida.

Maksu- ja Tolliameti väljastatav maksuandmete tõend sisaldab tulu tuludeklaratsiooni alusel; tööandja(te) deklareeritud väljamakseid tulu- ja sotsiaalmaksu deklaratsiooni (edaspidi TSD) alusel; töövõimetus-, töötuskindlustus- ja koondamishüvitsi, pensione, tööandjate sissemaksed III pensionisambasse, kogumispensioni väljamakseid TSD alusel; töötamise registrisse tehtud kandeid; dividende ja omakapitalist tehtud väljamakseid; ettevõtluskonto andmeid ja võlasummat nende kuude kohta, mil isikul on kuu esimese kuupäeva seisuga olnud maksuvõlg alates 100 eurost.

Kui toetuse taotluses kajastatud elamul on rohkem kui üks omanik, tuleb taotlusega koos esitada kõigi omanike maksuandmete tõendid. Viimases lauses nimetatud juhul leiab rakendusüksus ühe elamu, millel on mitu omanikku, omanike sissetulekute aritmeetilise keskmise ning võtab nimetatud summa aluseks toetuse taotluse positsioneerimisel taotluste pingereas.

Punktiga 13 muudetakse § 12 lõiget 1. Muudatus on vajalik, kuna annab rakendusasutusele paindlikkuse kinnitada taotlusvoorud toetatavate tegevuste kaupa.

Punktiga 14 tunnistatakse § 12 lõike 2 teine lause kehtetuks. Muudatus on vajalik, kuna taotlusvoor on lahti kindlast kuupäevast kindla kuupäevani ning seega kaob vajadus taotlusvooru eraldi peatada toetuse eelarve mahu ületamisel.

Punktiga 15 muudetakse § 13 lõiget 1. Muudatuse eesmärk on toetust anda tähtjaliste taotlusvoorude kaudu varasema pideva vooru asemel.

Punktiga 16 täiendatakse § 13 lõikega 4. Kui e-toetuse keskkonnas puudub võimalus tagada taotlusvooru jätkumine kahe tööpäeva jooksul tõrke ilmnemisest arvates, on rakendusüksusel õigus võtta ajutiselt kasutusele muu viis, mis tagab toetuse taotluste objektiivse ja läbipaistva vastuvõtmise ja menetlemise. Eelmises lauses nimetatud juhul sisestab rakendusüksus toetuse taotlused, asjakohase teabe ja dokumendid, mis esitati e-toetuse süsteemi väliselt, e-toetuse süsteemi mõistliku aja jooksul pärast tõrke kõrvaldamist.

Punktiga 17 tunnistatakse § 14 lõige 4 kehtetuks, kuna taotlusi ei vaadata läbi nende esitamise järjekorras.

Punktiga 18 muudetakse § 14 lõiget 10. Kõik taotlused läbivad vastavushindamise, mistõttu muudetakse toimingute tähtaega toetuse taotluse menetlemiseks 30-lt päevalt 60 tööpäevani. Rakendusüksus võib tähtaega põhjendatud juhul pikendada.

Punktiga 19 jäetakse ära § 15 lõike 2 punktist 1 lauseosa „keskkonnavaldkonna arengukava (KEVAD) välisõhukaitse ja kiirgusohutuse tegevussuuna tagamiseks“. Muudatus on vajalik kuna „keskkonnavaldkonna arengukava (KEVAD) välisõhukaitse ja kiirgusohutuse tegevussuuna tagamiseks“ pole kinnitatud.

Punktiga 20 muudetakse § 15 lõikeid 3 ja 4. Lõike 3 muudatus on vajalik kuna rakendusüksus tunnistab vastavaks projekti üksnes juhul, kui see vastab kõigile käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud valikukriteeriumitele.

Lõiget 4 muudetakse, kuna toetuse taotlusi ei rahastata enam nende esitamise järjekorras. Muudatusega taotleja ja taotluse nõuetele ning valikukriteeriumidele vastavaks tunnistatud taotlused reastab rakendusüksus asjakohasesse pingeritta taotleja eelmise kalendriaasta maksustatava tulu või ühise omandi korral elamu omanike sissetulekute aritmeetilise keskmise alusel väiksemast suuremani. Rakendusüksus rahuldab taotlused eeltoodud pingerea alusel kuni taotlusvooru eelarve ammendumiseni. Sama maksustatava tulu korral eelistatakse piirkonda, kus PM2.5 sisaldus ületab lävikontsentratsiooni ($> 6,5 \mu\text{g}/\text{m}^3$) ja õhusaastega kokkupuutuvate elanike arv on suurem. Kui elamud on sama õhusaastega piirkonnas ja õhusaastega kokkupuutuvate elanike arv on sama, eelistatakse suurema köetava pinnaga elamut. Väiksema sissetulekuga taotlejaid eelistatakse, kuna eeldame, et sõltuvalt majanduslikust olukorrast jääksid selliste elamute kütteseadmed uuendamata. Suurema sissetulekuga kodanikud saavad tõenäolisemalt elamu küttesüsteemi vahetamisega hakkama ilma toetuseta.

Teise kriteeriumi puhul lähtume õhusaastega piirkonnast, kus PM2.5 sisaldus ületab lävikontsentratsiooni ($> 6,5 \mu\text{g}/\text{m}^3$) ja õhusaastega kokkupuutuvate elanike arv on suurem. Need piirkonnad on järjestatud Eesti Keskkonnauuringute Keskuse analüüsi „Kohtkütte piirkondade ja kütteseadmete kaardistamine“ järgi. Kui esimesed kaks kriteeriumit jäävad viiki, saab eelise suurema köetava pinnaga elamu, kuna tõenäoliselt on sellistel elamutel suurem energiavajadus ja sõltuvalt sellest ka suurem negatiivne mõju välisõhu kvaliteedile.

Linn	Elanike arv piirkonnas, kus PM2.5 > 6,5 µg/m ³
Tallinn	151921
Tartu	29110
Pärnu	23334
Viljandi	13337
Rakvere	11125
Kuressaare	8323
Valga	6259
Keila	4812
Võru	4057
Türi	3316
Jõhvi	2566
Saue	2352
Paide	2276
Tapa	2160
Jõgeva	1340
Kärdla	1286
Põltsamaa	1112
Elva	817
Haapsalu	487
Kiviõli	320
Otepää	270
Karksi-Nuia	180
Tõrva	122
Kilingi-Nõmme	113
Sillamäe	87

Punktiga 21 jäetakse ära § 16 lõike 2 punktist 6 lauseosa „keskkonnavaldkonna arengukava (KEVAD) välisõhukaitse ja kiirgusohutuse tegevussuuna tagamiseks“. Muudatus on vajalik kuna „keskkonnavaldkonna arengukava (KEVAD) välisõhukaitse ja kiirgusohutuse tegevussuuna tagamiseks“ pole kinnitatud.

3. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Eelnõu aluseks on perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakendamise seadus ja selle alusel antud õigusaktid, mis omakorda on kooskõlas vastava ELi õigusega.

Määruse eelnõu on muuhulgas kooskõlas järgmiste ELi määrustega:

- Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2021/1060, 24. juuni 2021, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfond+, Ühtekuuluvusfondi, Õiglase Ülemineku Fondi ja Euroopa Merendus-, Kalandus- ja Vesiviljelusfondi kohta ning nende ja Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi, Sisejulgeolekufondi ning piirihalduse ja viisapoliitika rahastu suhtes kohaldatavad finantsreeglid (ühissätete määrus);
- Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2021/1058, 24. juuni 2021, mis käsitleb Euroopa Regionaalarengu Fondi ja Ühtekuuluvusfondi.

4. Määruse mõju

Määruse muudatusel on positiivne mõju elu- ja looduskeskkonnale, sest paraneb välisõhu kvaliteet. Muuhulgas on muudatusel ka sotsiaalne mõju, sest esmajärjekorras hakatakse toetama väiksema sissetulekuga isikuid. Muudetakse ka voo lahtiolekut, kehtestades perioodi, mille jooksul saab taotlusi esitada. Selline korraldus annab taotlejatele vabaduse esitada taotlus talle sobival ajal. Esimeses voorus toetatakse ahjude uuendamist ning kaugküttega liitumist, mis parandab julgeolekut, sest elektrikatkestuse korral on alternatiivsed energiaallikad tähtsad. Määruse muudatus mõjutab positiivselt ka majandust, sest pädevad pottsepad saavad tööd juurde. Määruse muudatusel ei ole otsest mõju regionaalarengule, riigiasutustele ja omavalitsustele.

5. Määruse rakendamisega seotud tegevus, rakendamiseks vajalikud kulud ja rakendamise eeldatavad tulud

Määruse rakendamine ei too kaasa lisakulutusi ega -tulusid.

6. Määruse jõustumine

Määrus jõustub üldises korras.

7. Eelnõu kooskõlastamine

Eelnõu kooskõlastati järgmiste asutustega: Sotsiaalministeerium, Rahandusministeerium, Riigikantselei, Regionaal- ja Põllumajandusministeerium, Siseministeerium, Kultuuriministeerium, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium, Euroopa Komisjon ja perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitikate rakendamise seirekomisjoni liikmed ning Päästeamet, Eesti Linnade ja Valdade Liit ja Riigi Tugiteenuste Keskus. Eelnõu edastatakse arvamuse avaldamiseks keskkonnavaldkonna arengukava juhtkomisjonile.

Kliimaministri määruse „Elamute liitumise kaugküttevõrkudega või tahkel kütusel põhineva kütteseadme uuendamise toetuse andmise tingimused ja kord perioodil 2021–2027“

Märkuste ja ettepanekute arvestamise tabel

Kooskõlastamise tulemus, märkused ja ettepanekud	Märkuste ja ettepanekute arvestamine ja arvestamata jätmise põhjendus
<p>Rahandusministeerium</p> <p>Vastavalt „Ühtekuuluvuspoliitika Fondide 2021-2027 rakenduskava seirekomisjoni töökorra“ punktidele 1.2-1.4 ning 10.1 toimus 08-12.01.24 seirekomisjoni kirjalik koosolek, kus poolthääle enamusega kiideti heaks kliimaministri 14.08.2023 määruse nr 47 „Elamute liitumise kaugküttevõrkudega või tahkel kütusel põhineva kütteseadme uuendamise toetuse andmise tingimused ja kord perioodil 2021–2027“ muudatustega lisatud valikukriteeriumid ning loeti ette nähtud valikukriteeriumid ja -metoodika sobivaks ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/1060 artikliga 73 kooskõlas olevaks, tingimusel, et eelnõus tuuakse selgelt välja, et vastavaks tunnistatud taotlused (taotleja ja taotluse nõuetele ja valikukriteeriumidele vastavaks tunnistatud taotlused) reastatakse asjakohasesse pingeritta.</p> <p>Seirekomisjoni heakskiit oli vajalik, kuna määruse muudatusega soovitakse kehtestada valikukriteeriumid ja metoodika, mis erinevad seirekomisjoni poolt kinnitatud läbivatest valikukriteeriumidest ja metoodikast (lisatakse täiendavaid kriteeriume ning muutub taotluste menetlemise protsess ja hindamise metoodika).</p> <p>Palume arvestada seirekomisjoni liikme Eesti Puuetega Inimeste Koja 12. jaanuaril edastatud märkusega eelnõule: „Punktis 1 on välja toodud majanduslikke toimetulekuraskusi kogevad sihtrühmad ja nimetatud vanemaealisi, muust rahvusest elanikke ja üksikvanemaid, kuid välja</p>	<p>ARVESTATUD</p> <p>§ 3 lõike 3 viimane lause muudetud „Majandusliku toimetuleku raskusi kogevad rohkem just vanemaealised, muust rahvusest elanikud, puudega inimesed ja üksikvanemad.“</p>

<p>on toomata puudega inimesed, kellest 51.7% elab vaesuses...“ ning täiendada vastavalt seletuskirja.</p>	
<p>Eelnõu punkt 5, millega § 6 lõige 20 sõnastatakse järgmiselt: „(20) Töödega ei või alustada enne taotluse rahuldamise otsuse tegemist.“ ning seletuskirjas täpsustatud, et sh kütteseadme lammutamistöödega ei või alustada ja tööde all mõeldakse selle määruse alusel toetatavaid töid. Samas, kehtiva määruse seletuskirjas on välja toodud, et „Ahju lammutamise kulud tuleb katta omavahenditest.“ ja „Vanade küttesüsteemide lammutamine ei kuulu abikõlblike kulude alla, sest sõltuvalt kütteseadmest ja reaalsest olukorrast ei ole võimalik neile ühikuhinda määrata.“.</p> <p>Palume eelnõus selgelt välja tuua lammutamistöödega seonduv, sh kas need on toetatavad tegevused.</p>	<p>ARVESTATUD</p> <p>Eelnõud ja seletuskirja täiendatud uue punktiga. Täiendatud § 6 lõike 19 punktiga 6. Kütteseadme lammutustööd on abikõlbmatu kulu.</p>
<p>Eelnõu punkt 10, millega § 11 lõiget 3 täiendatakse punktiga 5 järgmises sõnastuses: „5) elamu omaniku või elamu omanike maksuandmete tõend Maksu- ja Tolliametiga ettenähtud vormil, millelt nähtub taotluse esitamisele eelneva kalendriaasta maksustatav tulu.“</p> <p>Palume korrigeerida eelnõu punkti 10 sõnastust näiteks järgmiselt: „5) elamu omaniku või elamu omanike maksuandmete tõend, mis on koostatud Maksu- ja Tolliameti e-teenuse keskkonnas ning mis kajastab/millelt nähtub nimetatud isiku või isikute taotluse esitamisele eelneva kalendriaasta maksustatav tulu.“ Täpsustus on vajalik ja sõnastatud koostöös Maksu- ja Tolliametiga (edaspidi MTA), kuna tehniliselt ei ole täna võimalik MTA-l automaatselt neid andmeid jagada, mistõttu on kokku lepitud, et isik ise genereerib vajalikud andmed e-maksuametis. Sõnastuse ettepanekus on lähtutud maksukorralduse seaduses kasutatud mõistest, kus e-maksuametile viidatakse kui MTA e-teenuse keskkonnale.</p>	<p>ARVESTAUTD</p> <p>§ 11 lõiget 3 täiendatakse punktiga 5 ning korrigeeritud vastavalt tehtud ettepanekule. Lisaks täiendatud eelnõus ja seletuskirjas § 15 lõiget 4 Rahandusministeeriumiga (email 18.01.2024) kooskõlastatud sõnastuse järgi.</p>

<p>Palume täiendada eelnõud ning seletuskirja, et oleks selge, millal on vajalik esitada maksuandmete tõend, kuna eelnõu punkti 10 ning kehtiva määruse § 11 lõike 2 punkti 6 järgi on maksuandmete tõend üks kohustuslik lisadokument, mis peab olema taotlusega esitatud. Samas, eelnõu seletuskirja punkti 17 juures on kirjas, et tõendit küsitakse vaid vastavaks tunnistatud taotluste esindajatelt: „Vastavaks tunnistatud taotluste esitajatelt küsib rakendusüksus taotleja või taotlejate eelmise kalendriaasta maksustatava tulu tõendamiseks Maksu- ja Tolliameti maksuandmete tõendit.“</p> <p>Lisaks palume korrigeerida seletuskirja selgitust, kuna seal on ekslikult kirjas, et valikukriteeriumide vastavushindamine toimub pärast asjakohase pingerea moodustamist. Korrektne on, et valikukriteeriumide vastavushindamine toimub enne asjakohase pingerea moodustamist.</p>	
<p>Eelnõu punkt 15, millega § 14 lõige 4 tunnistatakse kehtetuks. „§ 14 (4) Taotlusi vaadatakse läbi nende esitamise järjekorras“ ja seletuskirjas olev selgitus „tunnistatakse § 14 lõige 4 kehtetuks, kuna taotlusi ei vaadata läbi nende esitamise järjekorras, vaid nõuetele vastavaks tunnistatud taotlustest koostatakse pärast taotluste esitamise tähtpäeva kriteeriumite alusel pingerida.“</p> <p>Palume eelnõus ja seletuskirjas sõnastust korrigeerida ning vajadusel antud punkt kustutada, kuna kehtiva määruse ja antud eelnõu teiste punktide ning kliimaministeeriumi lisaselgituste järgi toimub esitatud taotluste taotluse ja taotleja nõuetele vastavaks või mittevastavaks tunnistamine, valikukriteeriumide vastavushindamine ning seejärel moodustatakse asjakohane pingerida, st taotleja ja taotluse nõuetele ja valikukriteeriumidele vastavaks tunnistatud taotlused reastatakse asjakohasesse pingeritta.</p>	<p>ARVESTATUD</p> <p>Seletuskirjas § 14 lõike 4 selgituses olev lauseosa „...vaid nõuetele vastavaks tunnistatud taotlustest koostatakse pärast taotluste esitamise tähtpäeva kriteeriumite alusel pingerida.“ kustutatud.</p>
<p>Eelnõu punkt 17, millega paragrahvi 15 lõige 4 sõnastatakse järgmiselt: „(4) Vastavaks tunnistatud taotlused reastab rakendusüksus pingeritta</p>	<p>ARVESTATUD</p>

<p>taotleja eelmise kalendriaasta maksustatava tulu või kaasomandi korral elamu omanike sissetulekute aritmeetilise keskmise alusel väiksemast suuremani...“</p> <p>Palume täiendada eelnõu punkti ja seletuskirja, et oleks selgelt välja toodud, et vastavaks tunnistatud taotlused (taotleja ja taotluse nõuetele ja valikukriteeriumidele vastavaks tunnistatud taotlused) reastatakse asjakohasesse pingeritta.</p>	<p>Eelnõus § 15 lõiget 4 korrigeeritud Rahandusministeeriumiga emaili (18.01.2024) teel kooskõlastatud sõnastuse järgi. Lisaks täiendatud seletuskirjas § 15 lõiget 4 sama sõnastusega.</p>
<p>Palume läbivalt korrigeerida seletuskirja, et see viia vastavusse muudetud eelnõuga. Näiteks on seletuskirjas endiselt: „Lisaks fikseeritakse vooru pikkus ning luuakse reeglid taotluste ülevaatamise järjekorrast.“, kuigi eelnõuga ei looda reegleid taotluste ülevaatamise järjekorrast.</p>	<p>ARVESTATUD</p> <p>Eelnõu ja seletuskirja punkte korrigeeritud ning viidud, seal kus vaja, sünkrooni, et eemaldada tähenduslik ebakõla.</p>
<p>Sotsiaalministeerium</p>	
<p>Eelnõu punkt 10, millega lisatakse nõue esitada taotlusega seotud kinnisasja omanike tulumaksuga maksustatava sissetuleku kohta Maksu- ja Tolliameti tõend, palume sõnastada täpsemalt. Teeme ettepaneku sõnastada § 11 lõike 3 punkt 5 järgnevalt: „5) elamu omaniku või ühise omandi korral elamu omanike maksuandmete tõend ...“. Nimelt asjaõiguse seaduse § 70 lõikest 2 tulenevalt on väljend „ühine omand“ ühine termin kaas- ja ühisomanditele.</p>	<p>ARVESTATUD</p> <p>Eelnõus § 11 lõike 3 punkti 6 täpsustatud järgmiselt „elamu omaniku või ühise omandi korral elamu omanike maksuandmete tõend, mis on koostatud Maksu- ja Tolliameti e-teenuse keskkonnas ning millelt nähtub nimetatud isiku või isikute taotluse esitamisele eelneva kalendriaasta maksustatav tulu.“. Lisaks täpsustatud kehtiva määruse § 9 lõiget 2 kus sõna „kaasomandis“ asendatakse sõnaga „ühises omandis“.</p>
<p>Eelnõu punktiga 17, millega lisatakse pingerea moodustamise aluseks omanike sissetulek. Ka siin tuleks sõnastust täpsustada ja kasutada termini „kaasomanik“ asemel „ühine omand“, sest silmas peetakse nii kaasomandit kui ka ühisomandit. Teeme ettepaneku sõnastada § 15 lõike 4 lause algus järgmiselt: „Vastavaks tunnistatud taotlused reastab rakendusüksus pingeritta taotleja eelmise kalendriaasta maksustatava tulu või ühise omandi korral ...“.</p>	<p>ARVESTATUD</p> <p>Eelnõus § 15 lõiget 4 korrigeeritud. Sõna „kaasomanik“ asendatud „ühise omandi“. Lisaks täpsustatud kehtiva määruse § 9 lõiget 2 kus sõna „kaasomandis“ asendatakse sõnaga „ühises omandis“.</p>
<p>Kordame siinkohal 29.11.2023 kirjas esitatud kolmandat ettepanekut. Palume laiendada omanike ring leibkonnaks, kelle sissetulekut arvestatakse taotluste pingerea moodustamisel. Ainult omaniku</p>	<p>MITTEARVESTATUD</p>

<p>sissetulekute arvestamisest objektiivsem oleks arvestada elamus või selle korteromandis elavat leibkonda. Vastavalt seletuskirjale on üheks muudatuse eesmärgiks toetada eelisjärjekorras taotlejat, kelle majanduslikust olukorrast tulenevalt võib jääda kütteseade uuendamata. Üldjuhul oleneb leibkonna majanduslik võimekus (sh võimekus eluaseme olukorda parandada) kogu leibkonna sissetulekutest, mitte ainult eluaseme omaniku sissetulekutest. Leibkonna täisealiste liikmete tuvastamine saaks toimuda näiteks rahvastikuregistri alusel. Leibkonna tuvastamine võib olla küll koormavam, kuid looks täpsema ülevaate elamus elavate inimeste sissetulekust, kes võiksid või peaksid panustama elukeskkonna parendamisele ning pingerida moodustuks taotlusega seotud kinnisasja kasutajatest pereliikmete reaalsema majandusliku võimekuse alusel.</p>	<p>Ettevõtlus ja Innovatsiooni Sihtasutusel on olemas vastav meede – „Kodutoetus lasterikastele peredele“. Läbi selle meetme saab mh. „muuta, rajada ja asendada ehitise kütte-, elektri-, gaasi-, vee- ja kanalisatsioonisüsteemi“. Kui omanikul on leibkonnas rohkem kui kaks kuni 19-aastast liiget, siis saab eelpool mainitud meetmest toetust taotleda.</p>
<p>Ettevõtlus ja Innovatsiooni Sihtasutus</p>	
<p>Määruse eelnõus on, et § 11 lg 2 täiendatakse punktiga 5prim1 järgmises sõnastuses: foto olemasolevast kütteseadmest. Kas foto ei peaks olema lisadokument ja minema § 11 lg 3 alla?</p>	<p>ARVESTATUD</p> <p>Olemasoleva kütteseadme foto lisatud § 11 lõige 3 punktiks 5. Foto olemasolevast kütteseadmest on lisadokument.</p>
<p>Meie varasem ettepanek oli ka, et määruse paragrahvi 14 lõiget 8 täiendatakse punktiga 5 järgnevas sõnastuses : “5) Taotleja ei esita elamu omaniku maksuandmete tõendit Maksu- ja Tolliameti ettenähtud vormil hiljemalt käesoleva paragrahvi lõikes 6 nimetatud tähtaja jooksul.” Määruse eelnõus antud punkti ei ole. Kas saame selle lisada?</p>	<p>MITTEARVESTATUD</p> <p>Kehtiva määruse § 14 lõige 8 punkt 4 katab selle olukorra ära ning seega säte oleks üleliigne. Jätame eelnõusse ja seletuskirja muudatusettepaneku tegemata.</p>
<p>SK kohtkütte meede 20.12.2023 on ära toodud, et punktiga 17 muudetakse § 15 lg 4. "Vastavaks tunnistatud taotluste esitajatelt küsib RÜ taotleja eelmise kalendriaasta maksustatava tulu tõendamiseks EMTA tõendit". Tegelikult on EMTA tõend lisadokument ja see tuleb esitada kõikidel taotlejatelt. Ei ole nii, et tunnistame taotluse vastavaks ja siis küsime taotleja käest tõendit.</p>	<p>ARVESTATUD</p> <p>Sõnastust muudetud, uus sõnastus „Taotleja ja taotluse nõuetele ning valikukriteeriumidele vastavaks tunnistatud taotlused reastatakse asjakohasesse pingeritta taotleja eelmise kalendriaasta maksustatava tulu või ühise omandi korral elamu omanike sissetulekute aritmeetilise keskmise alusel väiksemast suuremani. Rakendusüksus rahuldab taotlused eeltoodud pingerea alusel kuni taotlusvooru eelarve ammendumiseni.“.</p>

<p>Määruses § 6 lg 9 ei ole märgitud Rapla ja Narvat. Failis SK_Kohtkütte_meede_20.12.2023 on õhusaaste tabelis märgitud Rapla, Narva. Kas need linna peavad seal olema?</p>	<p>ARVESTATUD</p> <p>Rapla ja Narva tabelist eemaldatud. Seletuskirja täiendatud uue tabeliga.</p>
<p>paragrahvi 14 lõige 10 sõnastatakse järgmiselt:„ (10) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud toimingute tähtaeg on kuni 60 tööpäeva taotluse esitamisest rakendusüksusele. Taotluse menetlemise aega võib rakendusüksus põhjendatud juhtudel pikendada.“; Tegelikuses ei peaks tähtaeg olema seotud esitamisega, vaid taotlusvooru sulgemise kuupäevaga.</p>	<p>ARVESTATUD</p> <p>§ 14 lõige 10 eelnõus muudetud ning „taotluse esitamisest rakendusüksusele“ asendatud „taotlusvooru sulgemisest“. Seletuskirjas muudatuse tegemine pole vajalik.</p>
<p>§ 3 lg 3 mõõdik "hoolivuse ja koostöömeelsuse mõõdik"- seadistatakse vaikimisi, mitte ei lisata eraldi taotlusvormile toetuse saaja vaatesse.</p>	<p>MITTEARVESTATUD</p> <p>Mõõdik vormistatakse sarnaselt "keskkonnatrendide indeksiga".</p>
<p>§ 15 lg 3) kehtivas sõnastuses "Rakendusüksus rahastab projekti üksnes juhul, kui see vastab kõigile käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud valikukriteeriumitele." - peaks olema "RÜ rahastab..." asemel "RÜ tunnistab vastavaks", sest kõik projektid ei kuulu rahastamisele.</p>	<p>ARVESTATUD</p> <p>Säte muudetud ja lisatud eelnõusse ja seletuskirja.</p> <p>Eelnõus – „Rakendusüksus tunnistab vastavaks projekti üksnes juhul, kui see vastab kõigile käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud valikukriteeriumitele.“</p> <p>Seletuskirjas - Muudatus on vajalik kuna rakendusüksus tunnistab vastavaks projekti üksnes juhul, kui see vastab kõigile käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud valikukriteeriumitele.</p>
<p>Riigi Tugiteenuste Keskus</p>	
<p>Palun kaaluda § 12 lõike 1 täiendamist lisaks tegevuste kaupa ka piirkondade kaupa voorude avamise võimalusega.</p>	<p>MITTEARVESTATUD</p> <p>Eeldame, et juba statistiliselt läheb pool I vooru toetussummast toetatavate Tallinna linnaosade vahel jaotamisele. Meie hinnang on, et eelarve jaotub ilma lisa-reguleerimiseta elanike arvu ning välisõhu näitajate järgi paika pandud järjekorra alusel. Välisõhu kvaliteet ning linnade suurus on omavahel tugevas korrelatsioonis.</p>

<p>Kehtiva määruse § 15 lg 2 p 1 kohustab rakendusüksust projekti valimisel arvestama valikukriteeriumiga: „1) projekti koosõla keskkonnavaldkonna arengukava (KEVAD) välisõhukaitse ja kiirgusohutuse tegevussuuna tagamiseks õhusaasteainete heitkoguste vähendamise riikliku programmiga aastateks 2020–2030 ning mõju perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakenduskava erieesmärgi ja toetusmeetme eesmärkide saavutamisele“.</p>	<p>ARVESTATUD</p> <p>Eelnõusse lisatud punkt ning eemaldatud § 15 lõike 2 punktist 1 lauseosa „keskkonnavaldkonna arengukava (KEVAD) välisõhukaitse ja kiirgusohutuse tegevussuuna tagamiseks“. Samuti eemaldatud § 16 lõike 2 punktist 6 sama lauseosa.</p>
<p>Eelnõu § 15 lg 4 kohaselt seatakse menetluslikult taotlused taotleja sissetuleku aluse pingeritta pärast nende vastavaks tunnistamist ja enne lõikes 2 sätestatud valikukriteeriumide alusel hindamist. Palun menetlusprotsess viia koosõlla seirekomisjonis otsustatuga, st pingerea moodustamisele peab eelnema valikukriteeriumide alusel vastavushindamine.</p>	<p>ARVESTATUD</p> <p>Eelnõu § 15 lg 4 viidud koosõlla seirekomisjoni otsusega ning sõnastus koosõlastatud Rahandusministeeriumiga emaili (18.01.2024) teel. Sõnastust parandatud ka seletuskirjas.</p>
Siseministeerium	
<p>Eelnõu punkti 9 muudatus, mille kohaselt täiendatakse määruse paragrahvi 11 lõiget 2 punktiga 5¹ järgmises sõnastuses: „5¹) foto olemasolevast kütteseadmest;“ ei anna Siseministeeriumi hinnangul seda lisaväärtust, mida soovitakse. Tegelik lisaväärtus tuleb tahkekütteil töötava kütteseadme kohta kehtiva ja vastava pädevusega korstnapühkija otsusest, mille kohaselt küttesüsteemi kasutamine ei ole lubatud. Seega teeme ettepaneku foto asendada korstnapühkija otsusega ja sõnastada punkt 5¹ järgmiselt: „5¹) kehtiva ja vastava pädevusega korstnapühkija otsus, mille kohaselt küttesüsteemi kasutamine ei ole lubatud;“.</p>	<p>MITTEARVESTATUD</p> <p>Olemasoleva kütteseadme foto lisatud Ettevõtlus ja Innovatsiooni Sihtasutuse ettepanekuna § 11 lõige 3 punktiks 5. Foto olemasolevast kütteseadmest on lisadokument.</p> <p>Pakutud muudatusettepanek tähendaks seda, et kui taotlejal pole korstnapühkija otsust, mille kohaselt küttesüsteemi kasutamine ei ole lubatud, siis ei saa ta taotlema tulla. Me ei saa sellega nõustuda, sest väga palju ahju on töökorras, kuid olemuselt saastavad. Soovime ka need ahjud renoveerida. Foto olemasolevast küttesüsteemist kindlasti ei anna 100% ulatuses soovitud tulemust, kuid on käsitletav meetmena, et vähendada pettuseriski.</p>
Majandus – ja Kommunikatsiooniministeerium	
<p>Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium kasutab Eesti Standardimis- ja Akrediteerimiskeskuse tähelepanekul kliimaministri</p>	<p>ARVESTATUD</p>

määruse nr 47 eelnõu kooskõlastusmenetluse raames võimalust kommenteerida kehtiva määruse § 6 lõikeid 14 ja 15.

Juhime tähelepanu sellele, et toote nõuetele vastavuse seaduse § 42 lg 6 kohaselt on standardi kohustuslikku viidet lubatud sätestada üksnes Eestile rahvusvahelisest õigusest või Euroopa Liidu õigusaktist tulenevate kohustuste täitmisel, kui see on ainus võimalus täita õigusaktist tulenevaid nõudeid.

Sama paragrahvi lg 4 sätestab, et viide standardile on soovituslik, kui õigusakti nõuete täitmiseks võib rakendada ka muid lahendusi kui viidatud standardi järgimine. Lõike 4 teine lause täpsustab, et käesoleval juhul ei tähenda muu lahendus mõne teise standardi järgimise kohustust. Seega konstruktsioon, et toode või süsteem peab vastama konkreetsele standardile või mõne muu samaväärse rahvusvahelise või Euroopa standardiorganisatsiooni standardi nõuetele, ei ole soovituslik. See kohustab järgima ikkagi standardeid. Kui tegemist ei ole Eestile rahvusvahelisest õigusest või Euroopa Liidu õigusaktist tulenevate kohustuste täitmisega, palume standardile viitamiseks kasutada soovituslikku sõnastust.

Hetkel määruses olevad standarditele kohustuslikke viiteid sisaldavad lõigete sõnastused on järgmised:

(14) Tahkel kütusel põhinev küttesüsteem koos korstnasüsteemiga peab vastama tuleohutuse standardile EVS 812-3:2018 või mõne muu samaväärse rahvusvahelise või Euroopa standardiorganisatsiooni standardi nõuetele.

(15) Korstnasüsteemid, moodulahjud ja -kaminad ning käsitööahjud peavad vastama standardi EVS-EN-15544 või mõne muu samaväärse rahvusvahelise või Euroopa standardiorganisatsiooni standardi nõuetele ja need peab olema ehitanud asjakohast kutsetunnistust omav pottsepp.

Eelnõu § 6 lõigete 14 ja 15 sõnastust on muudetud ja seletuskirja täiendatud.

<p>Lisaks soovitame standardi EVS 812-3 puhul kaaluda dateerimata viite kasutamist (EVS 812-3) ehk ilma aastat (2018) määratlemata, kuna sellisel juhul tuleb alati järgida standardi viimast kehtivat versiooni. Kui standardile on ilmunud muudatusi, tuleb järgida algset teksti koos muudatustega.</p>	
--	--